

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Міжнародна благодійна
організація «Екологія-
право-людина»**
79000, м.Львів, а/с 316
office@epl.org.ua

У відповідь на запит про доступ до публічної інформації від 15 лютого 2023 року № 025 щодо надання матеріалів із пропозиціями стосовно створення механізму компенсації шкоди Україні повідомляємо таке.

1. Під час слухань у ПАРЄ 12 грудня 2022 року в Парижі, Франція¹, було озвучено попереднє бачення міжнародного компенсаційного механізму, який має дозволити Україні отримати компенсації за збитки, завдані російською агресією. В прямому ефірі була викладена пропозиція щодо створення, в якості першого кроку, міжнародного реєстру збитків, а згодом – створення компенсаційного фонду та компенсаційної комісії для остаточного розгляду заявок. Ознайомитись із деталями виступу можна за посиланням на відеозапис засідання ПАРЄ: <https://youtu.be/v5K1yR2czV4>.

2. У зв'язку з широкомасштабною військовою агресією рф проти України і безпрецедентним розміром шкоди і руйнувань, що завдаються державі, юридичним особам, зареєстрованим в Україні, та мирному населенню нашої держави, органами влади ведеться активна робота щодо розробки механізмів, покликаних забезпечити відшкодування завданої шкоди.

З цих причин Україною було прийнято рішення про створення нового компенсаційного механізму, який базуватиметься на міжнародному договорі.

Указом Президента України від 18 травня 2022 року № 346/2022 створено робочу групу, яка активно працює над створенням міжнародного компенсаційного механізму відшкодування збитків, завданих збройною агресією рф проти України, концепція якого полягає у побудові всеохоплюючої системи гарантування реальної компенсації за збитки, завдані російською агресією.

Передбачається, що міжнародний компенсаційний механізм складатиметься з таких елементів:

- Компенсаційна комісія, спеціально призначена для розгляду претензій про компенсацію збитків;

¹ <https://pace.coe.int/en/news/8924/compensation-mechanisms-for-ukraine-the-focus-of-a-pace-hearing-in-paris>

- Компенсаційний фонд, з якого відбудуватиметься компенсація збитків;
- механізм ефективного виконання рішень, прийнятих Компенсаційною комісією.

Головна концепція міжнародного Компенсаційного механізму це побудова всеохоплюючої системи для гарантування реальної компенсації за збитки, завдані російською агресією.

На сьогодні проводяться міжнародні заходи щодо обговорення питання подальшого впровадження міжнародного компенсаційного механізму та його елементів на міжнародному і національному рівнях в зацікавлених державах, зокрема, укладення багатосторонньої міжнародної угоди, на підставі якої пропонується створити такий механізм.

Передбачається, що учасниками міжнародної угоди, на підставі якої діятиме міжнародний Компенсаційний механізм, будуть всі ті країни, які підтверджують демократичні цінності та прагнуть забезпечення миру та не повторення будь-яких збройних конфліктів у майбутньому. Резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 14 листопада 2022 року підтримало 94 країни світу.

3. В рамках міжнародного компенсаційного механізму передбачається створення Компенсаційного фонду, який акумулюватиме всі доступні для компенсаційних виплат ресурси.

Концепція створення міжнародного компенсаційного механізму передбачає, що основним джерелом наповнення Компенсаційного фонду мають стати заморожені активи підсанкційних осіб, які прямо чи опосередковано причетні до вчинення злочину агресії проти України, воєнних злочинів, на які накладені санкції з боку Європейського Союзу, США та інших іноземних держав, а також заморожені суверенні активи росії.

Остаточний перелік джерел наповнення Компенсаційного фонду буде узгоджуватися під час безпосередньої підготовки до укладення міжнародного договору.

4. Невід'ємною частиною міжнародного Компенсаційного механізму є Реєстр збитків, який слугуватиме фіксацією, в документальній формі, доказів та інформації про претензії щодо збитків, втрат або пошкоджень для всіх зацікавлених фізичних і юридичних осіб, а також держави Україна, спричинених міжнародно-протиправними діями рф в Україні, а також сприятиме та координуватиме збір доказів.

17 лютого 2023 року Уряд Нідерландів офіційно надав принципову згоду на пропозицію України про створення та розташування Реєстру збитків в Гаазі.

Комплексна категоризація претензій, збитків, доказів, постраждалих суб'єктів знаходиться на етапі розробки та обговорення з міжнародними партнерами і передбачатиме максимальне охоплення всіх категорій завданих збитків.

Концепція створення Компенсаційного механізму розроблена з урахуванням, що з огляду на обсяг спричиненої шкоди, виплата репарацій має бути здійснена з урахуванням нагальної необхідності відновлення України та добробуту її населення. В той же час, питання також залежить від рішень, прийнятих іноземними державами-партнерами, на території яких заблоковані кошти, за рахунок яких може відбутися виплата таких репарацій.

Передбачається, що екологічна шкода, завдана на території України внаслідок збройної агресії РФ проти України, має бути однією з категорій збитків, які охоплюватимуться мандатом компенсаційного механізму.

5. Одним з елементів міжнародного компенсаційного механізму є механізм ефективного виконання рішень Компенсаційної комісії. На сьогодні проводяться міжнародні заходи щодо обговорення питання подальшого впровадження міжнародного компенсаційного механізму та укладення багатосторонньої міжнародної угоди, на підставі якої такий механізм і буде створюватися.

6. Визнання і виконання рішень національних судів на території іноземних держав, в тому числі, які передбачають задоволення майнових вимог стягувача, здійснюється у порядку визначеному національним законодавством відповідної іноземної держави з урахуванням приписів міжнародного права.

Концепцією міжнародного компенсаційного механізму передбачається, що необхідність вирішення питань виконання вже отриманих рішень також буде розглянута при побудові дизайну компенсаційного механізму та обговоренні міжнародного багатостороннього договору.

Заступник Міністра

Ірина МУДРА